MIILANG

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

AASTAST 1926

OKTOOBER 2026

JUHTKIRI: Marjulise magusvalus maistu

Laura Kirk & Kristel Veske, d24

Kui suunduda varasügisesse rappa ja jälgida erilise hoolsusega maad katvat samblavaipa, võib märgata, et terve rabapind on kaetud punaste mummudega. Käes on jõhvikahooaeg, mis pole eestlastele kui põlistele korilastele sugugi üllatav teadmine. Eks ole ju igal suguvõsal omad salajased marja- ja seenekohad, mille jagamine on kui pühaduseteotus. Kuid nii nagu elu, on ka loodus muutlik ning vaarvanemate jõhvikapaigad võivad olla kas hävinenud, võõraste poolt avastatud või laudteedel liikuvate matkajate poolt tühjaks korjatud.

Liikudes mööda juba sisse tallatud radu, jõuame marjadeni paratamatult liiga hilja. Varasemalt pakkus raba meile kaitset ja hingerahu segastel aegadel, nüüd aga kardame kalduda kõrvale juba ette rajatud teelt isegi siis, kui mängus on kullahinnaga magushapud marjad. Paistab, justkui oleksime kaotanud oma esivanematele omase söakuse ja enesekindluse. Liigume hanereas mööda laudteed, pistes põske vaid rajaäärseid jõhvikaid, millest kõige magusamad näivad alati meie saabumise hetkeks läinud olevat. Aeg-ajalt jagab keegi sotsiaalmeedias oma uhket marjasaaki, vihjates uue salajase korilusparadiisi avastamisele. „Vaata, milline saak!" ahhetame. „Oleks vaid minu suguvõsal mõni säärane marjakoht."

Tõdeme, et oleme loodusest liialt kaugenenud, et ei tunne samblavaibal enam mitte rahu, vaid eksimishirmu. Kuigi olukord paistab täbar, lepime sellega siiski. Me ei kaalu hetkekski varianti, et võib-olla avas too korjaja ise selle paradiisi uksed, kasutamata seejuures mõnelt esivanemalt laenatud võtit. Kadunud pole sugugi kõik marjakohad, me lihtsalt ei julge enam rajalt kõrvale kalduda. Aheldades end etteantud teid tammuma, röövime endalt võimaluse avastada midagi uut.

Ons laudteelt kõrvale astumine tõesti nõnda õõvastav? Kas poleks elu uhkeim marjasaak mitte seda riski väärt?

TOIMETUS

Laura Kirk
Kristel Veske
Laur Allas
Elis Ursula Lihtmaa
Mia Marta Müürsepp
Marie Siegl
Marie Raudmets
Grete-Ly Aal
Robert Seim
Sofia Sudajeva
Juliana Klement
Brittany Otti
Eliisabet Veere
Miia Maria Treier
Ida Marie Mölder
Hanna Suik
Laura Tõruke
Martha Lõo

ILLUSTRATSIOONID

Luisa Miia Kikas
Mirjam Märtin
Kristel Veske
Juliana Klement

KEELETOIMETUS

Mia Marta Müürsepp
Mirtel Trine Roonurm
Laura Kirk
Kristel Veske
Grete-Ly Aal
Marie Siegl
Eliisabet Veere
Miia Maria Treier
Ida Marie Mölder

KÜLJENDUS

Mirjam Märtin
Elis Ursula Lihtmaa
Juliana Klement
Saskia Org

PEAKÜLJENDUS

Mirjam Märtin

PEATOIMETUS

Kristel Veske
Laura Kirk

KAANEPILT

Karolin Peebo

MIILANG oktoober 2026

HUGO KIIDAB kõiki, kes austavad meie tublisid pedagooge ka siis, kui ei tähistata parasjagu õpetajate päeva.

MAURUS LAIDAB seda, kes Rüütlilt tänavakive pätsab.

2 **Juhtkiri: Marjulise magusvalus maistu**
Laura Kirk & Kristel Veske, d24

3 **Ristimine korraldajaklassi silme läbi**
Marie Siegl & Robert Seim, a25

4 **Sallivus läbi aja**
Mia Marta Müürsepp, b25

5 **„Minugipoolest" - pink Eha alleel**
Marie Raudmets, e25

6 **Esimesed muljed ja toredad taaskohtumised HTG-s**
Miia Maria Treier, e26

7 **HTG õpilaste kirjandusring**
Laur Allas, a24

8 **Svetlana: „Kõige toredam on olla koos teiega!"**
Hanna Suik & Ida Marie Mölder, e24

9 **Archimedes**
Mia Marta Müürsepp & Sofia Sudajeva, b25 & Marie Siegl, a25

9 **Kohtus Sa ehk ei käi, aga kohtute toimimine mõjutab Sind ikkagi**
Laura Tõruke & Martha Lõo, e25

10 **Jumal? Mitte päris**
Laur Allas, a24

11 **Märka, mõista, jäädvusta**
Marie Raudmets, e25

12 **Miks Loomehüpe - äge võimalus või suvetöö asendus?**
Juliana Klement, d25 & Brittany Otti, e24

14 **Kas murrame lubadusi (hea)meelega?**
Eliisabet Veere, c24

15 **Ellujäämine Treffneri seinte vahel *ft.* rebased**
Grete-Ly Aal, c24

16 **Õpetajate tsitaadid**
Kogus Elis Ursula Lihtmaa, d24

17 **Kas klassi Instagramid esindavad klassi või on hoopis mitme inimese autoritaarne valitsus?**
Juliana Klement, d25

18 **Õpetajate kultuurisoovitused**
Kristel Veske, d24

19 **Sügispikniku kollaaž**
Kujundas Mirjam Märtin, e24

JUHENDAJA

Age Salo

TÄNAME

Ketlin Taidre

ÕNNITLEME

03.06	Eve Paap	23.07	Angela Peeb
10.06	Ott Ojaveer	30.07	Aare Ristikivi
17.06	Age Salo	14.09	Ketlin Taidre
20.06	Raimond Lepiste	07.10	Tiina Pluum
20.06	Agnes Vask	08.10	Kuno Piilbaum
02.07	Karin Soodla	19.10	Margit Augla
18.07	Anne-Ly Lehta	19.10	Eha Paabo
23.07	Toomas Jürgenstein	24.10	Heivo Kikkatalo

Ristimine korraldajaklassi silme läbi

Marie Siegl, A25
Robert Seim, A25

September kuu viimane reede tõi nagu igal aastal endaga kaasa värvilised kümnendikud ja kauaoodatud rebaste ristimise. Sellel aastal oli ristimispäeva teemaks „Aasta amet 2026". Korraldajaklassile tähendas olulise päeva õnnestumine palju ettevalmistamist ning graafikust kramplikku kinnihoidmist. Arvestada tuli ka ootamatute probleemidega – ilmataat jättis linnajooksu alguseni kõik teadmatusse, kuidas edasine päev sujub. Kuid alustaks õige algusest.

Ristimise päev algas traditsiooniliste imemaitsvate ning sama hästi lõhnavate hommikutervitustega. Seejärel said rebased kiiresti oma üleriided garderoobi viia ja päeva alustada rahustava hommikuvõimlemisega, mis läks kiiresti üle korralikuks trenniks. Järgmisena saatsid kümnendike selle päeva tööandjad õpilased esimesse tundi ning A25 õpilased said hetkeks rõõmu tunda, et päeva algus oli kenasti õnnestunud. Esimeses lühikeses vahetunnis said rebased end viktoriinis proovile panna ja vastata tõestele ja vääradele küsimustele neile loositud ametite kohta. Esimeses pikas vahetunnis said ristitavad näidata, kui väga ollakse ennast klassi nimel valmis alastama – ühesõnaga toimus riidekett, mille võitjaks krooniti C26. Teises pikas vahetunnis said kallid rebased keha kinnitada ning tööandjatele enda kõnepidamise oskusi demonstreerida. Selleks anti igast klassist ühele julgele vabatahtlikule võimalus võõrkeelne kõne võimalikult ilmekalt ette lugeda ning seejärel tuli kogu klassil seda tõlkida.

Foto: Karolin Peebo

Foto: Mirtel Virk

Kui koolipäev sai edukalt läbitud, kogunesid rebased aulasse, et enda kokakunstioskusi näidata. Lisaks nobedatele näppudele lasti ka häälepaelad valla. Tekkinud heli mõõtmistulemuse maksimaalne väärtus oli ühel hetkel 93,2 detsibelli. See on võrreldav kiirendava mootorratta kõrval seismisega. Pärast intensiivset küpsisetordi valmistamist viisid tööandjad oma klassi linnajooksule, mis õnneks möödus suures osas päikesepaistes. Samaaegselt tegutsesid 10 usinat A25 õpilast kooli dekoreerimise ja õhtuse šõu ettevalmistamisega. Ülesanneteks olid aatriumi seina kaunistamine, et jätta auhinnagaala mulje, koristamine ning tehnika vedamine.

Kui rebased tagasi koolimajja jõudsid, oli aeg korra veel keha kinnitada ja enne kui sellest arugi saadi, algas „Aasta amet 2026" gaala. Heliprobleemide kiuste kõik siiski õnnestus. Pärast söödi varasemalt valmistatud küpsisetorti. Samaaegselt nautis ka korraldajaklass neile valmistatud torti ning ootas maja tühjenemist. Seejärel prooviti nii kiiresti kui vähegi võimalik kool korda teha: tagastada mööbel ja vabastada aatrium kaunistustest. Muidugi tuli ka aidata tehnikat ära viia. Klass sai siis lõpuks kergendatult ohata, et sündmusterohke päev oli õnnestunult lõpuni jõudnud.

Palju õnne võitjaklassile C26!

Sallivus läbi aja

Mia Marta Müürsepp, B25

Septembri alguses tekkis mul mõte kirjutada artikkel sallivusest – sellest, kuidas me kõik võiksime üksteist rohkem sallida ja toetada. Enne kirjutama asumist otsustasin kontrollida, mida sõna „sallivus" tähendab.

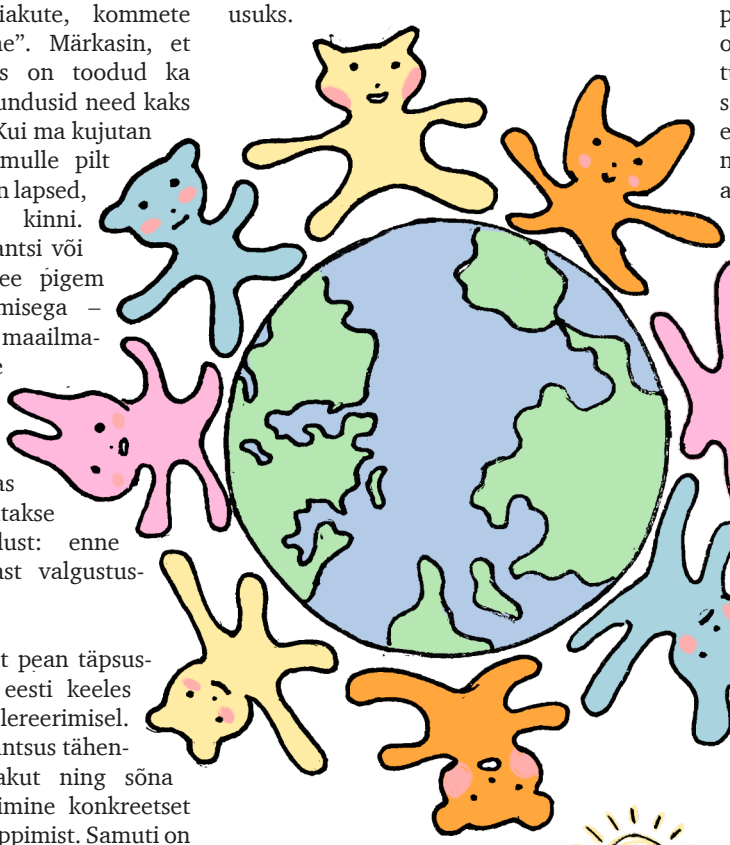
Sõnaveebis on seda määratletud nii: „heatahtlik, salliv suhtumine harjumuspärasest erinevasse; teistsuguste inimeste või inimrühmade, nende arvamuste, hoiakute, kommete tunnustamine". Märkasin, et selle sõna sünonüümiks on toodud ka „tolerants". Minu jaoks tundusid need kaks sõna aga väga erinevad. Kui ma kujutan ette sallivust, meenub mulle pilt maakerast, mille ümber on lapsed, kes hoiavad kätest kinni. Kujutades ette aga tolerantsi või tolereerimist, seostub see pigem kannatamise või leppimisega – mitte kübetki sallivuse maailmapäästvat hõngu. Miks see nii on? Kas olen ma sallivusest valesti aru saanud? Tuleb välja, et sõna tähendus on ajas muutunud ning eristatakse peamiselt kahte käsitlust: enne valgustusajastut ja pärast valgustusajastut.

Enne ajalukku hüppamist pean täpsustama, mis erinevus on eesti keeles sallivusel, sallimisel ja tolereerimisel. Sõna „sallivus" ehk tolerantsus tähendab ühiskondlikku hoiakut ning sõna „sallimine" ehk tolereerimine konkreetset suhtumist või millegagi leppimist. Samuti on minu meelest sallivusel ja tolerantsusel erinevad varjundid: sallivus kõlab positiivsemalt ja tolerantsus neutraalsemalt. Selles artiklis kasutan kõiki neid sõnu samatähenduslikult.

Sallivus enne valgustusajastut

Sõna „tolerants" tuleneb ladinakeelsest sõnast *tolerare*, mis tähendab „taluma, kannatama, leppima". Euroopas muutus sallimine tähtsaks teemaks pärast reformatsiooni ja ususõdu. Sellel ajal tähendas see millegi väljakannatamist, mida inimene ise halvaks pidas. Sallimine oli peamiselt seotud usuga. Inimestel oli kindel arusaam sellest, milline usk on „õige", kuid lepiti sellega, et eksisteerisid teised uskumused. Varauusaja Euroopas kujuneski üheks peamiseks probleemiks see, kuidas suhtuda teistesse religioonidesse ning kuidas nendega hakkama saada. Oli arusaam, et sallimine on miski, mida võimulolija teistele annab või ei anna. Heaks näiteks on 1598. aastal välja antud Nantes'i edikt, kus Prantsusmaa kuningas Henry IV kuulutas Prantsusmaa valitsevaks usuks katolitsismi, kuid oma uskumusi võisid kuulutada ka hugenotid ehk protestandid. Samas ei lubatud hugenottidel Pariisi oma kirikut ehitada, sest katoliiklust peeti ainuõigeks usuks.

Valgustusajastu

Valgustusaja mõtlejad hakkasid nägema sallivust peamise vooruseena. Seda nähti vähem valitseja armulikkusena ning rohkem inimese enda õigusena. Sellegipoolest seostas enamik inimesi sallimist jätkuvalt järeleandmise või halvaga leppimisega, kuna selles liikumises osales vaid väike osa ühiskonnast. Usulises kontekstis tähendas progressiivne mõtteviis seda, et erinevate religioonide kooseksisteerimine on vajalik. Voltaire arvas, et religioosne pluralism on hea, sest see aitab vältida religioosse türannia ohte. Tema meelest soodustas sallivus kaubandust, tuues näiteks Londoni börsi, kus kauplesid omavahel eri rahvustest ja religioonidest inimesed. Ta arvas, et kui Inglismaal oleks kaks religiooni, muutuksid nende uskude järgijad vägivaldseks, kuid kuna uske oli mitmeid, pidid inimesed õppima üksteise kõrval elama. Aga kas vooruslik sallivus peaks olema piirideta?

Sallivuse paradoks

Filosoof Karl Popper kirjeldas 1945. aastal oma raamatus „Avatud ühiskond ja selle vaenlased" („The Open Society and Its Enemies") sallivuse paradoksi: kui ühiskond sallib ka neid, kes on sallimatud, võivad need, kes sallivust ei tunnista, kasutada neile antud vabadust sallivuse hävitamiseks. Popper ei arvanud, et sallimatud arvamused tuleks keelata, vaid neile peab vastu astuma arutelu ja avaliku arvamusega. Alles siis, kui keeldutakse mõistlikust arutelust ja vastuliikumised pöörduvad vägivalla või ähvarduste poole, peab ühiskonnal olema õigus ennast kaitsta ja kehtestada piiranguid.

Popper sidus selle paradoksi kahe sarnase paradoksiga, millest üks on Platoni vabaduse paradoks, mille kohaselt võib piiramatu vabadus enese hävitada. Kui kõigil on piiramatu vabadus, saab tugevam kasutada oma vabadust nõrgema vabaduse ära võtmiseks.

Kas sallivus tähendab võrdsust?

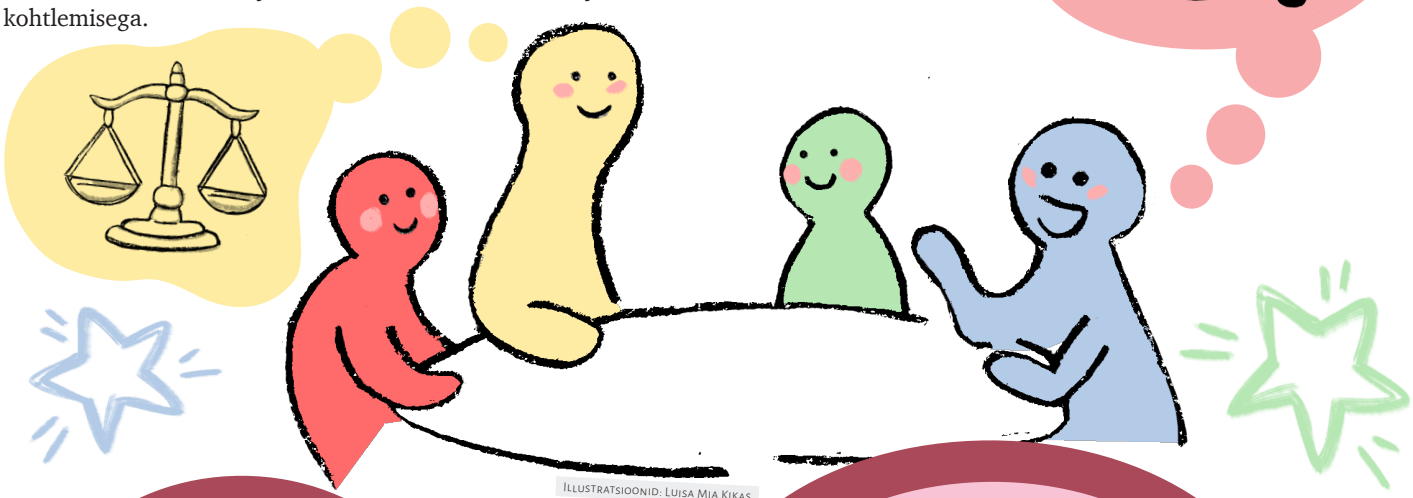
Me võime küll erinevaid vähemusi sallida, kuid kas see tähendab, et nad on võrdsed liikmed ka meie ühiskonnas? Valgustusajastu lõpus tekkis küsimus, kas sallivuse mõiste on üldse kohane. Toodi välja, et sõna „sallivus" on iseeneslikult juba türanlik, sest võimul on õigus nii sallida kui ka mitte sallida. See kriitika tekkis vana, negatiivse sallivuse mõiste kohta. Kui aga tänapäeval öelda kellelegi „ma sallin sind", ei kõla see nagu austamine või võrdsus, vaid nagu leppimine sellega, et keegi eksisteerib, meeldib see või mitte. Seega võib sallimine vahepeal varjata ebavõrdsust. Inimest sallitakse, kuid teda ei kohelda võrdsena.

Sallivus tänapäeval

Tänapäeval on sallivusel palju laiem tähendus. Sõnaveebi määratlusest ilmneb kaasaegne arusaam sallimisest, millega kaasneb austus ja heatahtlikkus. Nüüdisaegne sallivus on teiste vaadete aktsepteerimine, isegi kui me nendega ei nõustu. See on suur muutus võrreldes varauusaegse arusaamaga, kus tolereerimine tähendas talumist või kannatamist. Sallivust võib seostada ka hoolivuse ja üksteise võrdse kohtlemisega.

Järeldusena võib öelda, et tegelikult ei ole ma mõistest „sallivus" valesti aru saanud, vaid selle tähendus on ajaga muutunud. Tänapäeval ongi sallivusel laiem tähendus, mille kaudu saame rääkida hoolivusest ja üksteise hoidmisest.

Seega kui me tahame teada, kas me üksteist sallime, siis missugust sallimist me mõtleme? Kas piisab sellest, et me üksteist kannatame, või võiksime üksteisest hoolida ja suhtuda teistesse heatahtlikult?

Illustratsioonid: Luisa Mia Kikas

„Minugipoolest" — pink Eha alleel

Illustratsioon: Juliana Klement

Marie Raudmets, E25

Kui mina Eha Paabo tunnis istet võtsin, oli keemiakursus juba kaks nädalat kestnud.

Mind huvitab, kuidas erinevad õpetajad õpetavad — igal autoriteedil on selles valdkonnas omamoodi käekiri. Ja kui tekib võimalus enda huvi arendada, tuleb sellest kinni haarata!

Ühel saatuslikul teisipäeval küsisin õpetaja Eha Paabolt (kellega mul muidu tunde üldse ei ole) luba 11.b klassi tundi pealt vaadata. Õpetaja oli igati vastutulelik, samas ka uudishimulik. Miks peaks õpilane tahtma oma vabast ajast veel tundides käia?

Mis mulle tunnis silma jäi

Õpetaja teietab õpilasi täiesti loomulikult, mis minu meelest loob ühtse keskkonna — inimesed hindavad üksteist.

Mind üllatas enim see, kuidas Eha Paabo õpetab: jätab mõningad laused lõpetamata. Ta palub hoopis mõnel õpilasel õige lõpp öelda. Samamoodi küsib õpetaja jutu käigus küsimusi ning laseb õpilastel individuaalselt vastust lahti seletada.

Tund on tempokas, eriliseks madistamiseks aega ei leidu. Õpilasi küsitakse suhteliselt juhuslikult üle klassi. Neid, kes jäävad silma näiteks niisama jutustamisega, võib juba hetke pärast oodata küsimus tunni teema kohta.

Klassi keskendumine oli märgatav — võiks isegi öelda, et õpilased olid silmnähtavalt *locked in*. Selline keskkond äratas minus endaski huvi keemia vastu juba enne minu keemiaperioodi algust.

Esimesed muljed ja toredad taaskohtumised HTG-s

MIIA MARIA TREIER, E26

Sel õppeaastal on Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpetajaskonnaga liitunud kaks keeleõpetajat: Katrin Ojaveer ja Anastasia Victoria Servan-Schreiber. Kui õpetaja Servan-Schreiberi jaoks on Treffneris õpetamine täiesti uus peatükk, siis õpetaja Ojaveer on leidnud tagasitee HTG-sse, olles ka varem siin töötanud. Selleks, et uute õpetajatega lähemalt tuttavaks saada, intervjueerisin neid. Juttu oli õpetajaametist, õppimisest ja õpetamisest ning esimestest muljetest Treffneris!

Õpetaja Katrin Ojaveer – inglise keel

Mis tunne on olla taaskord Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpetaja?

Mis seal salata, ikka väga soe tunne on. Sama tunne nagu heade sõpradega, keda ei ole mõnda aega näinud, aga ühisosa on alles. Tulin Treffnerisse 2006. aasta septembris ja õpetasin 17 aastat. Samas peab ka tõdema, et kolme aastaga on lisandunud palju väga toredaid kolleege, rääkimata Treffneri õpilastest, kes on täna mulle kõik uued. Kui ma kolme aasta eest koolist ära läksin, siis Marilis (10.e klassist, kui mälu ei peta), tuli pärast viimast arvestust mu juurde, jäime rääkima ja ta ütles, küllap ma tulen kooli veel tagasi. Samas, tol hetkel oli vaja muutust ja olen ka selle kogemuse eest tänulik.

Mis on Teie eelnev haridustee ja töökogemus?

Olen omandanud Tartu Ülikoolis inglise keele ja kirjanduse eriala ning läbinud ka õpetajakoolituse. 2005. aastal sain kutsemagistrikraadi inglise keele kirjalikus tõlkes. Olen ühel või teisel viisil olnud seotud kooliga: õpetanud nii täistsüklikoolis, gümnaasiumis, kutsekoolis kui ka näiteks vanemallohvitsere toonases Kaitseväe Lahingukoolis Meegomäel. Ka mu magistritöö teema oli militaarterminoloogiast. Treffneri Gümnaasiumis olen varasemalt lisaks inglise keele õpetamisele olnud klassijuhataja ning tegelesin ka erinevate rahvusvaheliste projektidega. Vahepeal tegin nn kontoritööd – korraldasin täiskasvanute võõrkeeleõpet ja Erasmus+ projektitööd.

Kuidas jõudsite inglise keele ja õpetajaametini? Kes või mis on Teid mõjutanud?

Õpetajaametini jõudsin paljuski eeskujude toel: käisin Võru I Keskkoolis keelteklassis, kus hakkasime inglise ja vene keelt kohe esimeses klassis õppima. Mul olid väga inspireerivad inglise keele õpetajad ja inglise keele kaudu avardus maailm. Mäletan, et 9. klassis lugesin „Galsworthy Forsyte'ide" triloogia originaalis läbi, samuti oli meil geograafia ja kirjandus inglise keeles. Meie klassist läksid mitmed inglise filoloogiat edasi õppima, sest see tundus loogiline valik. Ja nõnda õpetades ja ise pidevalt õppides hakkas see elukutse meeldima.

Kas sooviksite lisada mõne huvitava fakti enda kohta?

Mulle väga meeldivad koerad. Meie peres oli Betty ja praegu on Lotte, mõlemad spanjelid.

Mis oli Teie lemmik õppeaine keskkoolis?

Kindlasti keeled, aga ka teised humanitaarained. Numbritega ma kahjuks liiga sõbraks ei saanud, samas füüsikas mingid teemad olid väga põnevad. Ja muidugi sport, rühmvõimlemine, rahvatants, tegime kooli ajal ise aeroobikaringi: mäletan, et Jane Fonda treeningvideo VHS-id said ribadeks vaadatud.

Mis on Teie lemmik ingliskeelne sõna või väljend? Miks?

This too shall pass, sest elu on pidevas muutumises ja tuleb kohaneda, endaga rahu teha.

Millega tegelete väljaspool kooli (huvid, hobid, muud kohustused)?

Meie peres on kaks täiskasvanud last ja olen ka vanaema kuueaastasele Vilenile. Kui ta suviti Eestis on, siis ta ütleb ikka, et Kati, mis sa passid – hakkame jalkat mängima, ja siis me mängime, vahel kogu perega. Olen olemas oma emale ja isale, kes üha rohkem tuge vajavad. Oma laste õhutusel olen nüüd juba 6 aastat harrastanud regulaarselt tennist, mängime peamiselt paarismängu ja see on väga emotsionaalne, eriti kui midagi välja ei tule ja seda juhtub kogu aeg. Kuulan, loen, vaatan ja igal võimalusel reisime.

On teil mõni tore raamatusoovitus kirjandushuvilistele treffneristidele?

Endise Ühendkuningriigi suursaadiku Ross Alleni hiljuti ilmunud raamat „Estonian lessons". See on nii kirjandushuvilistele kui kõigile teistele, kes tahavad Eesti eluolu üle mõtiskleda teisest vaatenurgast, diplomaadi silme läbi.

ÕPETAJA KARIN OJAVEER. FOTO: TERA GÜMNAASIUM

Suur tänu põhjalike vastusete eest!
Oli rõõm Teiega lähemalt tuttavaks saada!
Edukat õppeaastat!

Õpetaja Anastasia Victoria Servan-Schreiber – prantsuse keel

Kuidas sai Teist just Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpetaja ja mis tunne on?

Saatsin soovimatu avalduse ja ei oodanud positiivset vastust, see oli tohutu üllatus!

Mis on Teie eelnev haridustee ja töökogemus?

Mul on bakalaureusekraad psühholoogias, teine bakalaureusekraad sotsiaalteadustes, magistrikraad antropoloogias ning peagi kaitsen oma doktorikraadi sotsioloogias ja antropoloogias. Töötasin Pariisi keskkoolis filosoofia ja inglise keele õpetajana ning õpetasin Pariisi ülikoolis inglise keeles psühholoogiat ja sotsiaalteadusi.

Kuidas jõudsite prantsuse keele ja õpetajaametini? Kes või mis on Teid mõjutanud?

Hakkasin tahtma prantsuse keelt õpetada, sest nägin, kui raske see võib olla, eriti oma abikaasa jaoks, kes on eestlane ja õppis prantsuse keelt juba enne minuga kohtumist. Aga see on raske isegi prantsuse keelt emakeelena kõnelevatele inimestele ja tahtsin leida tehnikaid, mis aitaksid inimestel keelt kergemini õppida!

Mis oli Teie lemmik õppeaine gümnaasiumis/keskkoolis?

Minu lemmik õppeaine oli filosoofia, aga kummalisel kombel olin ma bioloogias parem.

Mis on Teie lemmik prantsuskeelne sõna või väljend? Miks?

Minu lemmik prantsuskeelne sõna on *anticonstitutionnellement*. See on üks pikemaid sõnu, aga see tähendab lihtsalt „see, mis on seadusega vastuolus".

Millega tegelete väljaspool kooli (huvid, hobid, muud kohustused)?

Väljaspool kooli maalin palju, mulle meeldib otsida kasutatud mööblit ja seda parandada ning mulle meeldib üldiselt sisustada.

On teil mõni tore raamatu-soovitus kirjandushuvilistele treffneristidele?

Romaaniks soovitaksin Boris Viani „L'écume des jours" („Päevade vaht") ja luuleks Paul Éluardi ja Man Ray kogu „Les mains libres". Mõlemad teosed on üsna sürrealistlikud, aga see on kirjanduslik liikumine, mida ma väga imetlen.

Kas sooviksite lisada mõne huvitava fakti enda kohta?

Minu peamine elukutse oli antropoloogia ja algne põhjus, miks ma Eestisse tulin, oli kirjutada dissertatsioon (väitekiri) maausu kohta. Seejärel otsustasin siia elama jääda.

Õpetaja Anastasia Victoria Servan-Schreiber. Foto: Erakogu

Aitäh küsimustele vastamast!
Oli rõõm Teiega lähemalt tuttavaks saada!
Palju edu õpetajaametis ja Treffneris!

Svetlana: „Kõige toredam on olla koos teiega!”

Ida Marie Mölder, e24
Hanna Suik, e24

Peaaegu igal söögivahetunnil võivad treffneristid sööklast kuulda järgnevaid lauseid: „Kelle õpilaspilet ei läinud läbi?” või „Liigutage, liigutage, teised tahavad ka süüa”. Ei hüüa neid naerulsui keegi muu kui Svetlana Vikultseva. Uurisime Miilanguga, mis toimub meie kooli söökla kulisside taga, mis on Svetlana lemmiktoit ja milline on söökla töötajate igapäev.

Enne kui alustame. Kuidas teil kooli algus on läinud?

Õppeaasta algus, nagu alati, algab suure töökoormusega, kuid peagi läheb kõik oma tavapärast rada. Kõige toredam on uute kümnendikega tutvumine. Loomulikult on meil alati hea meel ka oma vanu õpilasi taas näha.

Mis on teie täpne ametinimetus?

Daily koolisöökla juhataja.

Kuidas te üldse söökla töö juurde jõudsite?

Neli aastat tagasi astusin esimest korda tööle täiesti uude valdkonda. Minu uueks töökohaks sai Baltic Restaurants Estonia söökla imelises Hugo Treffneri gümnaasiumis. Enne seda olin aga 22 aastat seotud iluvaldkonnaga. Olin maniküüri- ja pedikküürimeister ning õpetaja. Mul olid oma ilusalongid ja koolid ning koolitasin uusi meistreid üle kogu Eesti. Osalesin ka erinevatel maniküüri- ja küünedisainivõistlustel ning saavutasin auhinnalisi kohti. See oli minu jaoks väga oluline ja südamelähedane osa elust – armastasin oma tööd ja nautisin väga inimeste õpetamist ning oma teadmiste jagamist. Kahjuks tekkisid mul seljaga terviseprobleemid ja pidin oma senise tööga hüvasti jätma ning oma tegevusvaldkonda täielikult muutma.

See ei olnud lihtne otsus, sest 22 aastat ühes valdkonnas on väga pikk aeg. Nii otsustasingi proovida midagi täiesti uut – asusin tööle kooli söökla juhatajana. Ja teate mis? Selgus, et ka see töö võib olla väga huvitav ja südamelähedane! Tänu sellele tööle suhtlen taas iga päev paljude inimestega. Eriti meeldib mulle aga see, et kõik meie gümnasistid on nii erinevad – igaüks oma iseloomu, huumori ja energiaga. Nad on ägedad, lõbusad ja omanäolised! Elu näitas mulle, et isegi siis, kui üks uks sulgub, võib avaneda uuem ja huvitavam. Mõnikord tuleb lihtsalt julgeda astuda samm tundmatusse. Nüüd olen juba neli aastat selles uues peatükis ja olen väga tänulik selle kogemuse, uute inimeste ja võimaluste eest.

Mida teie töö endast täpsemalt kujutab?

Minu töö koolisööklas seisneb loomulikult selles, et teid hästi ja maitsvalt toita. Aga kui nüüd tõsiselt rääkida, siis on see tegelikult väga vastutusrikas töö. Kõigepealt tuleb õigesti tellida vajalikud toiduained ning enne seda kõik väga täpselt, lausa grammi täpsusega välja arvutada. Iga kuu tuleb teha menüüsse vajalikud täiendused ja muudatused ning valmistada meie kokale ette retseptid. Samuti tuleb kaup vastu võtta, kontrollida ja tegeleda saatelehtedega. Tööpäeva jooksul pean pidevalt kontrollima e-posti, sest sinna tuleb palju erinevat infot ja kirju, millega tuleb tegeleda. Loomulikult kuulub minu töö juurde ka suhtlemine personaliga ja paljude teiste inimestega. Aga kõige tähtsam ja kõige toredam osa minu tööst on ikkagi see, et saan olla vahetundide ajal koos teiega! Nii et jah – minu töö ei ole ainult teie maitsvalt ära toitmine. Selle taga on päris palju planeerimist, arvutamist, organiseerimist ja vastutust.

Kas on mõni seik, näiteks söögivahetunnis juhtunust, mis toob tänaseni teile muige näole?

Muidugi on! Kõige rohkem naersin eelmisel aastal siis, kui Christer Tasa tuli söögivahetundi enda joonistatud õpilaspiletiga. Foto asemel oli seal hoopis *smiley*. :) Seda ma mäletan vist elu lõpuni!

Kas teil on välja kujunenud mõni lemmikõpilane, kellel lubate heldema käega rohkem makarone või kana tõsta?

Mul ei ole otseselt lemmikut. Ma armastan ja austan teid kõiki võrdselt. Kui aga näeme, et toitu jääb palju üle, siis lubame teil alati natuke rohkem võtta. Samas peate ise ka jälgima, et võtate taldrikule ainult nii palju toitu, kui jõuate ära süüa.

Foto: Mirjam Märtin

Nüüd ilmselt kõige tähtsam küsimus. Mis on teie lemmiktoit?

Mul ei ole otseselt ühte kindlat lemmiktoitu, mulle meeldib kõik. Aga eriti armastan punast kalamarja.

Millised on igapäevased raskused teie töö puhul?

Tuleb lahendada erinevaid probleeme, kui need peaksid tekkima. Näiteks võib juhtuda, et firma ajab kauba või toiduained segamini ja saadab meile hoopis midagi muud.

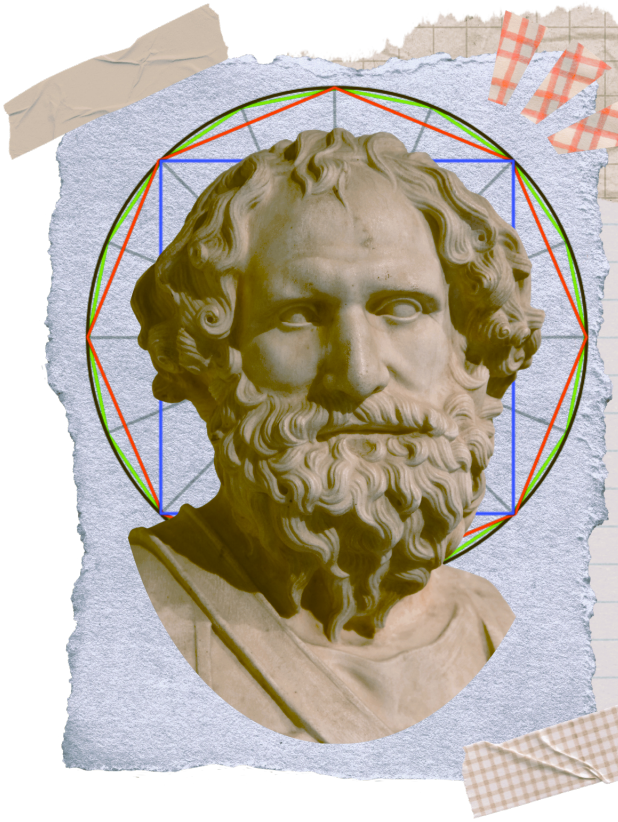
Pikad ja venivad sööklajärjekorrad on hetkel pakkunud kõneainet nii Treffipihis kui õpilaste seas.

Kas see on teie arvates probleem? Kui on, siis kuidas seda lahendada?

Pikkade järjekordade vältimiseks soovitan teil tulla klassidega sööma just teile ettenähtud ajal. Ja kõige parem on omavahel rohkem suhelda siis, kui olete oma toidu kätte saanud ja lauda istunud, mitte järjekorras seistes.

Kas teil on mõni soovitus või ettepanek õpilastele, et sööklа ka edaspidi oleks lemmikpaik, kuhu tulla söögivahetundi nautima?

Tulge alati sööklasse rõõmsa ja positiivse meeleoluga! Vabal ajal või siis, kui tund jääb ära, võib alati sööklasse tulla, lihtsalt istuda, sõpradega aega veeta ja juttu ajada. Meil on alati hea meel teid näha!

Archimedes

Marie Siegl A25, Mia Marta Müürsepp B25, Sofia Sudajeva B25

Hei, teadushuvilised! Kas teadsite, et meie koolil oli kunagi oma teadusajakiri? Archimedes on aastatel 1920–1922 ilmunud Hugo Treffneri gümnaasiumi füüsika-matemaatika ja loodusteaduste väljaanne. Lühiajaliselt ilmunud ajakiri sisaldas artikleid Eestile omastest taimedest ja looduslikest mälestusmärkidest, matemaatiliste võtete tutvustusi ja nuputamisülesandeid.

Soovime taaselustada teaduse regulaarse kajastamise Miilangus, tehes Archimedese lehe uueks rubriigiks. Kui olete huvitatud matemaatika, füüsika, keemia, bioloogia või mõne muu teadusharu kohta kirjutamisest või soovite mingit kindlat teemat lehes näha, siis andke endast teada või tulge Miilangusse!

Kohtus Sa ehk ei käi, aga kohtute toimimine mõjutab Sind ikkagi

Martha Lõo, E24
Laura Tõruke, E24

Kujuta ette, et Sul on vaidlus, mis vajaks siduvat lahendit. Lahendus on oluline, kuid õige lahenduse saamiseks tuleb oodata kuid. Keerulisematel juhtudel peab ootama isegi kauem kui aasta. Kohus peab igapäevaselt lahendama tsiviil-, kriminaal- ja haldusasju. Enne, kui vanad kohtuasjad saavad lahendatud, tulevad uued peale. Kuidas tuleb Eesti kohtusüsteem koormusega toime ning mis mõju on sellel ühiskonnale?

Enamik noori pole ilmselt kohtutega seotud olnud ning seetõttu võib probleem tunduda kauge ja võõras. Oma ühiskonnaprojekti raames otsustasime kirjutada kohtute ülekoormuse teemal artikli, mis aitaks probleemi mõista ning selgitaks selle ulatust, tagajärgi ja lahendusi. Artikli koostamisel kasutasime eksperdiarvamust riigikohtunikult Julia Laffranque'ilt, kes oli lahkelt nõus teemat selgitama. Statistika näitab, et probleem ei ole välja mõeldud. 2025. aastal jõudis maakohtusse 37 538 tsiviilasja, kuid lahendati 34 697. Seega jõudis kohtusse rohkem tsiviilasju, kui lahendatud sai.

Samas kuulub Eesti Euroopa Komisjoni aruande kohaselt tsiviilasjade lahendamises kiireimate hulka. Ka haldusasjades on Eesti menetluse kiiruse poolest eesotsas. Probleem aga tuleb sellest, et menetlus on Eestis viimaste aastate jooksul pikenenud ning kohtunike töökoormus märgatavalt suurenenud. Murekoht ei ole ainult maa- ja halduskohtutes, vaid laieneb ka riigikohtusse. Riigikohtunik Julia Laffranque'i sõnul mõjutab ülekoormus kohtusüsteemi kõrgeimat astet riigikohut, mis peaks eelkõige keskenduma olulistele probleemidele ja kohtupraktika kujundamisele. Kui esimeses kahes kohtuastmes tehakse lahendites vigu, peab nendega tegelema riigikohus, mis vastutab ka seaduste põhiseadusega vastavuse kontrolli ja Euroopa Liidu õiguse kohaldamise ning tõlgendamise eest. Paraku jääb nende tööülesannete täitmiseks vähe aega, kui muid vigu ja kohtuasju järjest kuhjub.

Probleem mõjutab seega kõiki eestlasi. Kuna Eesti on õigusriik, on oluline, et süütu ei saaks kohtus karistada ja süüdlane vastutaks. Demokraatlikus riigis peaks inimestel olema turvatunne, inimeste õigused peaksid olema kaitstud ja kohtuvõim peaks toimima sõltumatult. Iga inimene ei pruugi ja loodetavasti ei peagi kohtutega kokku puutuma, kuid kui selleks peaks tekkima vajadus, siis on tähtis, et kohtupidamine oleks kiire, jõukohane ja kättesaadav. Laffranque'i sõnul on praeguseks halduskohtute ülekoormuse põhjuseks näiteks massiline ebaseaduslik sisseränne. Kohtute jaoks tähendab see mitte ainult kohtuprotsessi aeglustumist, vaid võib viia ka inimeste usalduse vähenemiseni, kui kohtulahendites esineb vigu.

Lõpetuseks uurisime Julia Laffranque'ilt, milliseid samme on praeguseks juba tehtud, et ülekoormust tasakaalustada. Peale selle, et korraldatakse konkursse uute kohtunike leidmiseks, et vabu kohti kiiresti täita, viiakse kohtunikele läbi koolitusi, et oma aega efektiivsemalt planeerida. Lisaks jõustus hiljuti kohtute seaduse muudatus, mille kohaselt hakkavad esimese ja teise astme kohtud kohtute nõukoja abiga end ise haldama ning enda eest vastutama.

Kohtute ülekoormus ei ole seega ainult kohtunike probleem, vaid puudutab tegelikult kõiki. Kohtusüsteem on tihedalt seotud meie riigikorraga ning selle toimimine mõjutab kogu Eesti ühiskonda.

Jumal? Mitte päris

Laur Allas, a24

Karl Markus Konstabel on meie klassi tõeline sümbol. Kõrgudes pea kolme meetri kõrgusele ning fašistliku propaganda kunstnikele kadedust tekitava *build*'iga näib ta tõesti kui kõndiv jumal meie seas (ta lööb mu maha selle teksti eest). Kui näed a24 kuninglikult lillat lippu lehvimas kõigist teistest üle, tea, et Karl seda kindlalt oma käte vahel hoiab. Tihti saame lugeda kiitust tema tulemuste eest infolehes, olgu see siis matemaatikas, informaatikas või muus, sest kõiges selles, mis on Ivan Dragost pika puuga ees, peitub üks kalkuleeritumaid intelligente, keda ma tean, oma stoilises rahus.

Karl on õnnelik, et leidis omale meeldiva suuna varakult. Juba neljandas klassis panid tema vanemad tähele, et kool on tema jaoks natuke igav ning registreerisid ta Teaduskooli kursusele „Programmeerimine maalähedaselt". See kursus süütas temas leegi, mis viis suure huvini programmeerimise vastu ning loomulikult suurepäraste tulemusteni võistlustel ja olümpiaadidel. Kõige viimatine saavutus, mida ta ise nimetab ka siiamaani suurimaks, on pronksmedal rahvusvahelisel tehisaru olümpiaadil Astanas Kasahstanis. Kui küsisin, kui uhke ta enda üle sellepärast on, vastas ta siiski tagasihoidlikult, et mitte nii väga. Oma kogemusest rahvusvahelisel olümpiaadil räägib Karl, et korraldajate eesmärk oli pigem kokku kutsuda nii palju riike kui võimalik, kuid polnud päriselt arvestatud ruumivajadusega, mis oli ülimalt tähtis, et kõigil oleks mugav töötada. Sellegipoolest nautis Karl uue riigiga tutvumist, kuigi uusi tutvuseid ta sealt ei saanud.

Teistest maha ei jää Karl küll üheski aines, aga matemaatika ja informaatika on talle kõige enam meele järele, sest need on kõige loogilisemad ja iseenesestmõistetavamad ained. Seoseid luues on võimalik mitmetele küsimustele vastus tuletada juba varem teatust, selle asemel, et tundide kaupa tuupida. Programmeerimine pakub talle vajalikku paindlikkust ja uudsust. Võimalusi on lõputult ning väga palju kasulikku saab ära teha vaid paari koodireaga (või küsimusega ChatGPT-le). Oma tulevikku näeb Karl IT-valdkonnas tarkvaraarendajana, sest teab, et säärane töö sobib talle ning palgad on küllaltki atraktiivsed. Ta rõhutab, et ei tee midagi palganumbri pärast, vaid valib oma tulevase eriala selle põhjal, mis talle endale huvi pakub. Tema sõnul: „Ma ei tahaks teha midagi, mida ma poleks valmis vabast ajast tegema."

„Ma ei tahaks teha midagi, mida ma poleks valmis vabast ajast tegema."

Kuigi Karli eelistatud vabaajategevus on arvutis nokitsemine, olgu see siis olümpiaadiülesannete lahendamine või erinevates programmides katsetamine, ei ole ta sugugi nii ühekülgne. Teda huvitab kogu maailm ning ta tahab olla kõigega kursis. Kohe kindlasti ei taha ta olla stereotüüpne itimees, kes kogu oma aja toas arvuti taga veedab. Teda huvitavad väga ka humanitaarained: ta käis kümnendas klassis mõlemal religioonilookursusel ning kolmandast viienda perioodini istusin iga valikaine tunni temaga koos, alguses loov-kirjutamises, hiljem ladina keeles. Intervjuu raames Karli kodu külastades jäi mulle silma tema kodune raamatukogu. Kuigi olen näinud ka suuremaid, vapustas see mind oma märkimisväärse sisukuse poolest. Riiulitel olid pikad read „Punase raamatu" sarjast, Loomingu Raamatukogust ning muudest klassikutest. Karlile endale meeldib ka lugeda, kuid kõik oleneb sellest, kui palju aega tal parasjagu on. Mulle ütles ta, et üritab nädalas lugeda ligi 150 lehekülge, kuigi olen ise pisut skeptiline selle numbri suhtes. Hetkel on tal käsil Shaun Walkeri „Illegaalid".

Olen alati tähele pannud Karli sirget ning elegantset rühti ja mõelnud, kust see tuleb. Arvasin alati, et see tuleb vaid korralikust kodusest kasvatusest, aga väiksena käis Karl hoopiski võistlustantsutrennis, kus tema tänane kehahoiak välja kujunes. Võistlustantsus Karl küll enam ei käi, kuid siiski hoiab ta ennast füüsiliselt aktiivsena, tegeledes juba pikki aastaid tennisega ja käies regulaarselt jõusaalis.

„Maga, uni on oluline."

Karl mõistab, et talle on antud nii füüsiliselt kui ka intellektuaalselt pisut rohkem, kui paljudele teistele, kuid ta ei vaata selle tõttu kellelegi piltlikus mõttes ülevalt alla (selle otseses tähenduses teeb ta seda väga palju). Kontrastiks oma füüsilisele suurusele on Karl äärmiselt vaoshoitud ja rahulik. Klassis poiste seas on tobe komme Karli ülistada ning kohelda teda kui kõrgemat isendit, kuid Karl ise eriti ei mõista, miks me seda teeme, ning tema jaoks on see lihtsalt naljakas. Ma pole teda kunagi näinud vihasena või närvis ning ilmselt parem ongi.

Siiamaani on Karl olnud karsklane ning kuigi varem arvasin, et vahest on tema kodune olukord selle teema osas pisut karmim või vähemalt oskab seda paremini seletada, siis see pole sugugi nii: see tuleb puhtalt temast endast. Alkoholi eelised ei ole tema jaoks midagi väga erilist, nii et ei näe tarvitamisel mingit mõtet. See on küll veider asi, mida persooniloos välja tuua, kuid tänapäeva noortele otsa vaadates on 12. klassini täiesti kaine olemine puhta ratsionaali pealt erakordselt kiiduväärne. Elus teeb Karl kõike tunde järgi. Ta proovib mitte teha asju, mida teab, et kahetseks tulevikus, ning proovib alati arvestada ka teiste tunnetega. Karl hindab enim ausust ning intelligentsust. Tema jaoks on oluline, et ta saaks usaldada inimesi enda ümber ning et nad oleksid huvitavad, et nendega saaks rääkida ka muust kui olmest. Üle kõige armastab Karl vaikust ja rahu.

Rääkides elu eesmärkidest, unistab Karl, et ta saavutaks midagi suurt, mida tal oleks enda kohta näidata. Soovib olla laia silmaringiga, kõigest midagi teada. Ta tahab ka, et saaks tegeleda elus sellega, mis teda ennast huvitab. Küsides, millist sõnumit sooviks ta noorematele treffneristidele, aga ka kõigile teistele edastada, sain vastuseks: „Maga, uni on oluline." Olles ka ise Treffneris juba kolmandat aastat, siis tõesti, palun hinnake und. Kümnendas klassis oli unepuudus kerge ebamugavus, kaheteist-kümnendas on see surm.

Illustratsioonid: Juliana Klement

Et lõpetada see lugu lõbusal toonil, on siin paar toredat küsimust, mida meie ühine vestlusgrupp Karlile esitas.

Kumb on kõrgem, kas kilo Mount Everesti või kilo Burj Khalifat?

„Kilo Burj Khalifat ikka, sest see on siuke peenike onju, nii et kilo võiks olla keskmisest kõrgem kui mägi, mis on väga lai."

Mis on elu mõte?

„Olla õnnelik." (ühtegi rõõmsaks saamise viisi Karl pahaks ei pane)

Mis värvi on teisipäev?

„Teisipäevad on välja mõeldud, et rohkem kalendreid müüa. Ma ei soovi vastata sellele. Ma ei poolda teisipäevasid."

Millise seltskonnaga on saunas paljalt käimine kohatu?

Vaikus

Märka, mõista, jäädvusta

Marie Raudmets, e25

Illustratsioon: Juliana Klement

Muud ei ole

On ainult üks tee, mida mööda minnes mu'st
keegi midagi
ei taha,
ei oota,
ei heida ette,
ei loodagi.

Üks tee,
kus ei passi maailmalõpp,
kus vaakub aeg.
Minu valgusvihk,
minu valge laev.

Sellel teel on taevas sinisem,
kõige sinisem sinine.
Tee, kus silm kuulab puudelatvade valssi.

Üks tee, kus olulisuse kaotab kõik.
Viskan ümbritseva varna,
ei huvita mind miski muu,
ainuüksi õrnhall veerandkuu.
Elulõik, mida täidab minu rahu,
loeb vaid see.

On ainult üks tee, üks tee...
kodutee.

Suvejahe

Mul on külm.
Mu käed on jahedad.
Mu varbad on jääs.
Mul on mugav.
Nii pehme on siin
teki ja patjade sees.

See on perfektne ruum:
valge pitskardin,
lai peegel,
üüratu voodi.
Ma olen nii
iseenda moodi.

Ent magama jäädes
ilma ei saa,
kui haaran suure padja,
seda kujutan sinuna,
et oled koos minuga
siinsamas samuti,
kahekesi kõrvuti.

Ei taha kuidagi
olla siin täna.
Palvetan öösi
sind unenäos näha..

Mitte nii, nagu sa arvad

Armuma.
Kena sõna.
Ma armun.
Kaks kena sõna.
Ma armun ainuüksi sind vaadates.
Mida kauem ma sind vaatan,
seda sügavamalt ma armun.
Ei, ma ei mõtle niimoodi.
Ma armun su eksistentsi:
*sinu olemasolu, **su silmad**, su käed, su juuksed, **su naeratus**, su tavaolek.*
Puhtalt see mõte, et sul on oma elu, mõtted ja ihad, paneb mind armuma.
*Et me eksisteerime **samal ajahetkel**.*
*Juba see, kui lihtsalt seisaksid mu ees ja vaataksid mulle otsa, ei, sa võid isegi silmad sulgeda, ning ma sind vaatan, võtab sõnatuks. **Sa oled ime**.*
Ma armun su minevikku, sinu olevikku.
Ma armun sinusse kui kingitusse.
Sa oled selle maailma kingitus.
Sa oled minu maailma kingitus.

Loomehüpe – äge võimalus või suvetöö asendus?

Foto: Juliana Klement

Juliana Klement, d25
Brittany Otti, e24

Juba teist aastat toimus loomehüpe, mis võimaldas 14-26-aastastel noortel arendada oma tugevusi läbi suvise projekti.

Valdkonnad, mille raames projekti sai teha, olid muusika, tants, kunst, etenduskunst, keel, kirjandus, loodusteadus, täppisteadus, tehnoloogia, robootika ja muu üldkultuur (sport oli välistatud).

Esimest korda toimus loomehüpe 2025. aastal ja oli suunatud 15-20-aastastele noortele. Selle raames rahastati kuni 10 loomehüppe projekti ja nende elluviimiseks anti 600 € ja kulutatud raha maksti tagasi tšekkide alusel. Mentoriks oli neil räppar Säm. Tegutsemise periood oli 21. juulist 1. septembrini.

Sel aastal toimunud projekt oli juba suunatud 14-26-aastastele noortele. Selle raames anti 946 €, mitte projekti elluviimiseks, vaid stipendiumina, ehk seda saadi n-ö palgana, millelt ei võetud makse. Rahastati kuni 15 projekti ja mentoriteks olid noorsootöötajad. Tegutsemise periood algas 15. juunil ja kestis 6 nädalat.

Ka meie õpilased on osalenud loomehüppe projektides.

2025. aastal osales Brittany Otti oma projektiga „Lasteraamat „Suvi tädi Mölli juures““

Esimest korda kuulsin sellest projektist 2024. aastal, kui toimus sarnase formaadiga projekt. Kahjuks ei õnnestunud mul tollel aastal oma vanuse tõttu projektist osa võtta, sest siis oli vanusepiiriks 16 aastat. Kui kuulsin, et see projekt tuleb taas, otsustasin võimalusest kinni haarata. Kaalusin avalduse esitamist pikalt, kuid kaks päeva enne tähtaega otsustasin siiski selle esitada. Tol aastal viisid oma projekti ellu viis noort koos minuga.

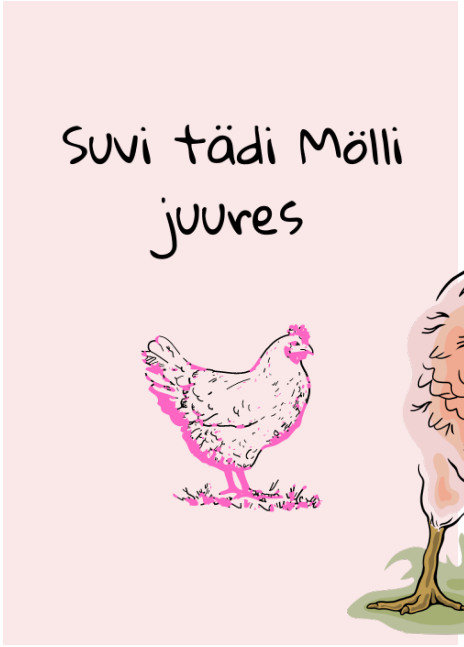
Algselt ei olnud mul üldse ideed kirjutada raamat, vaid plaan oli kasutada oma põhikoolis loovtööks valminud näidendit ning lavastada see lühifilmiks. Kuid ühes kehalise kasvatuse tunnis tuli meil sõpradega juttu erinevatest nimedest ning tunni käigus tekkis meil tädi Mölli tegelaskuju. Arutasime, missugune tädi Mölli välja näeb ning millega ta igapäevaselt tegeleks. Mõte tädi Möllist kui raamatutegelasest hakkas mu peas kummitama ning tundsin, et mul on vaja kirjutada temast raamat. Kuna tädi Mölli kõlas üsna lapsesõbralikult, siis otsus kirjutada just lasteraamat polnud eriti raske.

Kui päris aus olla, siis projekti alguses olin ma üsna kindel, et olen võimeline raamatu ilma suuremate mõõnadeta valmis kirjutama. Mul oli kindel plaan ja siht, kuhu ma peaksin iga nädala lõpuks jõudma. Iseennast tundes ei läinud kõik nii ladusalt, kui algselt arvanud olin.

Esimesel kahel nädalal voolasid sõnad minust välja loomulikult, kuid kolmandaks nädalaks leidsin ennast nii-öelda inspiratsiooniaugus. Ajalise surve tõttu polnud mul eriti aega ka tühja dokumendi taga istuda. Muidugi oli mul plaan olemas, aga ideid sõnadesse panna oli keeruline. Selles olukorras tuligi appi meie projekti mentor räppar Säm. Ta jagas oma kogemust laulusõnade kirjutamisel ning kuidas tema on leidnud erinevaid viise, kui tundub, et kirjutada on ekstreemselt raske. Kõige rohkem soovitas ta võtta hetk aega ja mõelda millelegi muule.

Trükisoojad raamatud jõudsid paar päeva enne projektide esitlemist Tartusse. Projektide esitlemine toimus 1. septembril 2025. Tarkusepäeva festivalil sai iga osaleja rääkida oma projekti sünniloost ning valmimisest.

Kuna tädi Mölli esimene raamat lõppes tegelase jaoks suure üllatusega, siis võib-olla on tulevikus oodata tema seiklustele ka järge, aga eks seda näitab aeg.

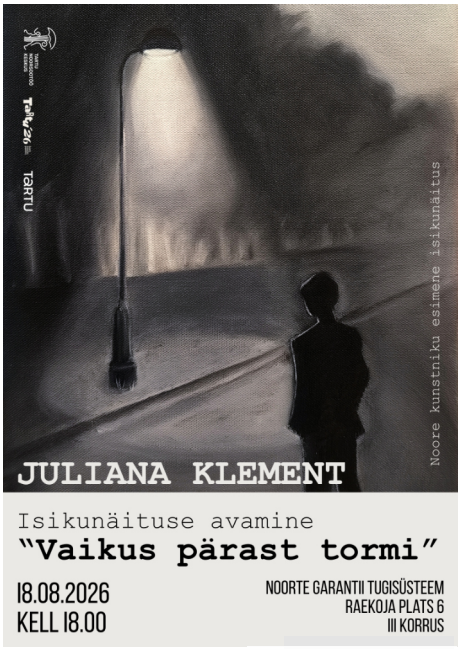
Suvi tädi Mölli juures. Kujundus: Brittany Otti

Tädi Mölli, Markus ja kanad. Illustratsioon: Mirjam Märtin

2026. aastal osales Juliana Klement oma projektiga „Isikunäitus „Vaikus pärast tormi“

Kuulsin sellest võimalusest täiesti kogemata, kui valisime Tartu linna noortevolikogu istungil inimest, kes meie poolt neid projekte hindama läheb. Olin väga uudishimulik ja uurisin hiljem, mis asi see ikkagi on.

Näituse plakat. Kujundus: Juliana Klement

Olles selline, nagu ma olen, hakkasin sellest mõtlema alles viis päeva enne taotluse esitamise tähtaega. Oli palju erinevaid projektiideid, alguses oli mõte teha sõbrannadega ühisnäitus, aga kuna ma jätsin kõik nii viimasele momendile, siis kirjutasin projekti ikkagi isikunäituse jaoks.

Autor raamatuga. Foto: Erakogu

Näituse teemat valisin samuti viie päeva jooksul. Alguses oli mõte teha midagi *sunshine*, *lollipops* and *rainbows* ehk midagi rõõmsat ja päikeselist väikese udunoodiga. Hiljem arenes see välja puhtalt *limbo* temaatikaks, mis räägiks vahepealsusest ja tundmatusest.

Minu aastal kandideeris 38 inimest, stipendium väljastati ainult 15 kandidaadile. Ma ei oodanud, et ka mina saan stipendiumi. Ei tea, kas see oli mu geniaalne idee või hea oskus end teksti abil müüa.

Projekt oli sisuliselt väga lihtne – isikunäitus segameedias, teemaga, mis räägib tihedast udust elus, kui sa ei tea, kuhu liikuda. Plaani järgi pidi see sisaldama fotograafiat, miniskulptuure, joonistusi ning õli- ja akrüülmaale. Akrüülmaale ma ikkagi ei teinud, sest olen ise suur õlivärvide armastaja.

Nagu ka esimese aasta loomehüppel, pidime oma projekte esitlema. Esitlesime neid 12. augustil, kui toimus rahvusvaheline noortepäev, mille raames toimusid ka meie kooli juures erinevad tegevused.

Paraku oli nii, et mul polnud sellel päeval kõik teosed veel valmis. Kui mentor küsis, kas kõik on valmis, siis muidugi väitsin, et on. Tegelikkuses lõpetasin viimaseid maale päev enne näituse avamist, enda suuremat maali maalisin kella viieni varahommikul, kuni jõud rauges. Samal hommikul kell 11 läksin 4-tunnise unega Tartu Noortegarantii Tugisüsteemi kontorisse oma maale paigutama. Selle käigus läks mu lõputöö raam kaks korda katki, kuna see oli nii raske, et tamiil ei jõudnud seda hoida, mistõttu kukkus töö raamiga maha. Muidugi

Näitus „Vaikus pärast tormi“. Foto: Juliana Klement

„Tuul“ Foto: Juliana Klement

parandasin raami ära ja kõik sai korda. Lõpetasin teoste paigutamise alles kella 17 paiku. Pärast seda kirjutasin kiiresti A4 paberi suuruses näituse tutvustuse, sellega oli kõik näituse avamiseks valmis.

Näituse avamine toimus 18.08.2026 kell 18.00 Tartu Noortegarantii Tugisüsteemi ruumides. Selline kellaaeg, päev ning koht ei olnud valitud juhuslikult. Nimelt kõlab number 8 hiina keeles sarnaselt sõnadega õitseng ja rikkus ning NGTS-i kontorisse satuvad noored, keda see näitus kõige rohkem võiks kõnetada. Olen ise kuulnud ühelt külaliselt, et minu teosed justkui räägiks tema olukorrast, mis mind rõõmustas, mitte sellepärast, et ta on selles olukorras, vaid seepärast, et valisin õige koha näituse läbiviimiseks.

Loomehüppe 2026 osalejad. Foto: Ander Iva

Kas murrame lubadusi (hea)meelega?

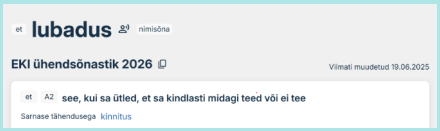
Ja kuidas lubadusi luua ning murda.

ELIISABET VEERE, C24

Kaks nädalat tagasi istusin Miilangu koosolekul ning tõdesin: „Mina kirjutan artikli eksperimendist, kus proovin nädala jooksul endale mingit harjumust kasvatada!”.

Möödus nädal. Möödus paar. Mingit harjumust ma küll endale kahjuks külge ei kleepinud – veel vähem, midagi eksperimendilaadset ma paberile ka ju kokku ei kloppinud…

...Miks?

Lubadustest ei pääse üle ega ümber:

lubame enesele, et ***nüüd*** ma tõusen voodist püsti,

pesen ***varsti*** need nõud ära,

teen ***homme*** selle slaidiesitluse,

lähen ***ülehomme*** jooksma,

järgmisel nädalal saan sõpradega kokku,

loen selle raamatu ***järgmisel kuul*** läbi,

järgmisel aastal olen parem.

Alatihti tundub, et tulevikus on aega küllaga, kuid varem või hiljem jõuab too „kauge” tulevik kohale. Tihtipeale saabub ta tajutavalt kiiremini kui mõni artikkel ajalehte Postimees või tunnikell peale vahetundi. Usun, et paljud meist on istunud kell üks öösel arvuti taga ja sirvinud homse kontrolltöö jaoks läbi kogu kursuse materjali, sest „alles ju oli õppimiseks aega”, kuid too aeg on juba läinud.

Ma arvan, et üheks põhjuseks, miks tähtajad läbi kukuvad, on see, et antud lubadused on liiga abstraktsed.

Mina ei suutnud eksperimendiga isegi alustada, sest ma ei andnud endale piisavalt konkreetset lubadust. Usun, et eksperiment oleks hoo sisse saanud, kui oleksin endale seadnud alustamiseks selgemad piirid. Näiteks oleks parem lubadus võinud kõlada niimoodi: „Alustan homsest eksperimendiga, mille käigus panen iga päev tund enne magamaminekut kõik nutiseadmed ära ning kirjutan selle kohta paar lauset.” Lihtne ja konkreetne. Aga mida mina tegin?

„Aa, küll ma homme mõtlen selle peale. Täna olen liiga väsinud.”.

Jõuab homne: „Mmm, peaksin sellega tegelikult juba alustama, kuid äkki ei saa ma nii suure asjaga hakkama? Ma parem lihtsalt ei tee midagi, sest äkki teen valesti.”

Kuidas ma siia välja jõudsin?

Lubaduste murdmise skeem:

1. Hirm – mis siis, kui teen seda valesti?

Pigem siis mitte üldse proovida, kui on võimalus läbikukkumiseks.

2. Veenmine – kõik on tegelikult korras!

Lihtne on maanduda nõiaringi, kus valitseb veenmiste tuulispask. Kaupleme enesega, et põgeneda mõtte eest: „Äkki haukasin endale tõesti tüki, mida ma tegelikult alla neelata ei jaksa?”

3. Põgenemine – ma ei ole mingi ludri, onju?

Muidugi ei saa me ennast halvas valguses esitleda ei endale ega teistele. Seetõttu hakkame otsima vabandusi ja õigustusi, et me tunneks ennast paremini hirmu eest peitudes.

4. Õigustamine – tegelikult on mul õigus!

Meile kui inimestele ei meeldi (üldjuhul) ebamugavuses istuda ning ilustame oma reaalsust, et me jääks oma loos kangelaseks. See teeb tuju paremaks ning vahel võib meil olla isegi ***hea meel***, kui murrame lubadusi, kuna oleme selle jaoks kokku vorpinud suurepärase õigustuse.

„Ma ei teinud ju nii meelega…

…hea meelega hoopis!”

Kuidas siit august välja ronida ja anda edaspidiselt häid ja täidetavaid lubadusi?

Hea lubaduse andmise skeem:

Ole realistlik – hinda ausalt oma aega ning oskusi, sest parem on lubada vähem ja teha rohkem.

Ole täpne – anna endale konkreetne tähtaeg. Näiteks: „Pean olema enne kella 18 alustanud õppimisega.”

Sõnasta lubadus selgelt – sõnasta lubadus nii, et nii sulle kui ka teistele on selge, milline on oodatav tulemus.

Mis on plaan B? – arvesta ootamatustega ning proovi ette näha, millised takistused võivad tekkida ning kuidas neid ületada saaksid.

Asjaolud muutuvad! – kui näed, et antud lubadusest pole võimalik kinni pidada (näiteks tähtaeg läheneb, aga töö on pooleli), võta kohe ühendust ning ära kao ära. Kui oled aus, vabandad ning pakud uue realistliku lahenduse, peaks kõik sujuma!

Ma ei ütle, et murrame lubadusi pahatahtlikult, kuid oskame ennast liiga hästi lohutada. Lubaduste murdmisel võivad olla hirmsad tagajärjed mitmel põhjusel: tekitame endale hea meele ning harjutame ennast lubadusi hea meelega murdma. See on inimlik, et me ei oska kohe kõike käigupealt õigesti teha, kuid tuleb alustada märkamisest. Kui märkad oma mustreid, on lihtsam leida lõngakera ots, kust hakata harjumusi tasapisi lahti harutama.

Harjutame!

Mina murran tihti lubadusi, kuna annan endale selleks loa, ilustades tõde enda rahustamise eesmärgil. **Kui tihti Sa lubadusi murrad ning miks?** Ilma igasuguse häbita alustame koos seda teekonda, kus lubaduste murdmise asemel murrame läbi oma halbadest harjumustest. ;)

Ellujäämine Treffneri seinte vahel *ft.* rebased

Grete-Ly Aal, c24

See on ilmselt üks meelt rahustavamaid lauseid, mida Treffneri kohta kuulda saab – „Pole nii hirmus, kui põhikoolis räägiti.“. Aga kas päriselt ka? Küsisin rebastelt, kuidas esimene kuu läinud on. Vastused olid üllatavalt sarnased: klassikaaslased on ägedad, ristimine tõi inimesed kokku ja söökla järjekorrast võiks ilmselt omaette õudusfilmi teha.

Kõigepealt: kus ma olen?

Esimene kuu ei ole olnud kõigi jaoks just sujuv: uus kool, uued inimesed, hiiglaslik maja ja korraga palju uusi kohustusi, näiteks õppimise osas.

„Nii palju infot ja kohustusi tuli korraga peale.“

Mõne jaoks pole siiani selge, kuidas nii pikka koolipäeva üle elada – pärast kooli on ka vaja õppida. Palju õppida. Väga palju õppida.

„Kodutöid on NII palju, magamiseks ja hobideks aega ei jää.“

Samas ei ole Treffner osutunud selliseks koletiseks, nagu enne kooli räägiti. Õpetajad on paljude jaoks olnud toetavad ja klassikaaslased samuti.

Klassikaaslased = päästeinglid???

Vastustest tuleb eriti selgelt välja üks ühine arvamus ning selleks on see, kui toredad on uus klass ja uued klassikaaslased.

„Me oleme vähem kui kuu aega samas klassis käinud, kuid omavahelised suhted on juba head.“

Kokkuhoidev, sõbralik, ettevõtlik, avatud, naljakas – selliseid sõnu kasutati klasside kirjeldamiseks korduvalt. Mõni leidis, et kõige parem osa Treffneris ongi lihtsalt tema klass.

Ja siis tuli ristimine...

25. september 2026

Enne ristimist oli närvi rohkem kui küll. Proovid võtsid aega, energiat ja mõne sõnul ka viimased elujõuvarud. Samal ajal oli ka elevus suur.

„Proove oli palju ja see oli väsitav. Lõppude lõpuks oli see seda väärt.“

Ristimine pani klassikaaslased koos laulma, karjuma, tantsima ja ilmselt rohkem suhtlema kui ühegi tavalise koolipäeva jooksul. Paljude arvates tõi see klassi veel rohkem kokku.

Üks vastus võttis selle eriti hästi kokku: ristimise ajal sai näha klassikaaslastes külgi, mida tavalisel koolipäeval ei märkagi.

Ja mõne jaoks oli see kõik päriselt seda väärt – üks klass lõpetas päeva lausa võiduga.

Aga söökla...

On asjaolusid, milles nii rebased kui ka ülejäänud õpilased on samal arvamusel – söökla järjekorrad. Järjekorrad sööklasse ulatuvad tihtipeale kuni klassiruumini 107. Need jõudsid vastustesse ikka ja jälle. Mitmel juhul nimetati neid üheks Treffneri kooli kõige ebameeldivamaks küljeks.

Treffipiht kui rebaste õudusunenägu

Pea iga vastaja kurtis selle üle, et vanemate koolikaaslaste tagakius on äärmiselt ebameeldiv.

„Ma ei julge kooli peal kõndidagi, sest kogu aeg tunnen hirmu selle ees, et ma teen midagi valesti.“

Rebased on loodud treffneristideks

Paljud õpilased tõid välja, et neile meeldib koolipäeva jooksul kõige rohkem Mini Rimi paus. Rimis käik on märgatav osa koolipäevast pea kõigi õpilaste seas. Üha rohkem on mul tunne, et seda justkui pärandatakse edasi põlvest põlve. Üks märgatav faktor rebaste seas, mis teeb neist treffneristid, on ka see, et kurdetakse koolimaja plaani üle. Tihti mainiti negatiivse küljena ka suurt õpikoormust. Nagu teada, kehtib Treffneri gümnaasiumis erisugune kodukord, mille õppurid on ajapikku kümneks käsuks ümber sõnastanud ning minu arvates sobiks seda lõiku hästi selgitama just nimelt…

Kujundus: Mirjam Märtin

Näited treffneristi kümnest käsust:

3. Uneaeg on suhteline mõiste, mida võib võrdsustada ka õppimise ajaga.

4. Ka vaba aeg on suhteline mõiste.

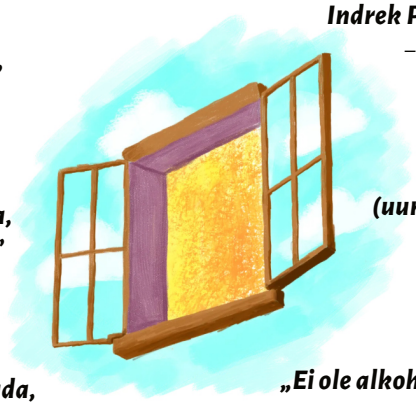
7. Kool on labürint – harju ära!

67 Õpetajate tsitaadid 67

„Keeran Sul hapniku kinni.”
(akna sulgemise kohta)
– Toomas Jürgenstein –

„Aga noh... teadus nõuab ohvreid”
– Siim Oks –

„Ega ma ei hammusta, aga kui vaja,
siis ma hammustan ka tagareast.”
– Uve Saar –

„Ei maksa perenaisega jamada,
kui ta kartuleid koorib. Ohtlik värk.”
– Eve Paap –

„Mu eesmärk on lihtsalt segadust tekitada,
muud midagi.”
– Tiina Pluum –

„Vahepeal on kasulik [söögi asemel] veepäev teha.”
(abiturientide Vargamäe toidupuudusest)
– Ülle Hüva –

„Ma olen praegu mitte 6-7, vaid 50/50.”
– Uve Saar –

„Kui laulda „Tuljakut” mollis,
siis kõik saavad aru, et on naljakas.”
– Eve Paap –

„Mulle meeldivad inimkatsed,
muidu ma siin koolis ei töötaks.“
– Age Salo –

„Kui siin jahedaks läheb, hakake nutma.”
– Ülle Hüva –

„Elekter on sama laisk kui keskmine
gümnaasiumiõpilane.
Leiab lihtsama lahenduse.”
– Agnes Vask –

Indek Pajur: „Kõik tööks vajalikud tsitaadid on
Teras olemas.“
Õpilane: „Aga seal oli ainult üks tsitaat kirjas...”
Indrek Pajur: „Just täpselt!”
– Indrek Pajur –

„Ma ei saa ju panna sigma
handwriting.”
(uurides internetist, kuidas käsitsi
sigma kirjutada)
– Agnes Vask –

„Ei ole alkoholi vaja, ainult oliiviõli.”
– Angela Peeb –

„Kurb trapets üksinda.”
– Ehtel Timak –

„Oh my god! Ei no hea küll, las ta magab.”
(avastades õpilase tunnis magavast)
– Toomas Jürgenstein –

„Raku elu on veel raskem kui sinu.
Teil on vähemalt viis vaheaega.”
– Angela Peeb –

Õpilane: „Mul on see keele peal.”
Age Salo: „Sülita välja siis.”
– Age Salo –

„Poisid, tüdrukud tahavad ka teiega mängida.”
– Aimar Poom –

„Kui maailm oleks lapik,
siis kõik kassid lükkaks asjad üle serva.”
– Siim Oks –

Illustratsioonid: Kristel Veske

„Jooniseid teeme joonlauaga,
mitte väriseva käega.”
– Ehtel Timak –

Kas klassi Instagramid esindavad klassi või on hoopis mitme inimese autoritaarne valitsus?

Juliana Klement, d25

Arvatavasti me kõik märkasime, kuidas Treffipihis hakati aina rohkem arutama klasside Instagrami kontode üle. See tekitas suurt uudishimu Miilangus ja seetõttu otsustasin teha pisiuurimuse, et välja selgitada, kui suur osa klassist haldab Instagrami kontosid ja kas klassidele meeldib see, mida seal postitatakse.

Tulemused olid minu jaoks väga ootamatud. Kõikide klasside peale kokku väitis 70,5% vastanutest, et kogu klassil pole Instagrami kontole ligipääsu. Kõige suurem ligipääsetavus on 11.d klassis – lausa 80%. Kõige väiksem on see 10.a ja 12.e klassis, kus ligipääs on vaid 6% vastanutest.

Keskmiselt arvati, et klassikontole postitab neli inimest, aga aritmeetiline keskmine on kolm postitajat klassi kohta. Pool vastanutest, kes ise postitab, väitsid, et nende klassis on kõigil olemas ligipääs kontole, kuigi paljud sellega ei nõustunud.

Kui rääkida sellest, mida enamasti postitatakse, siis esikohal on Instagrami *story*'d. Järgmisena postitatakse enamasti fotosid ja kõige vähem *reel*'e. Leidub ka inimesi, kes on konto alt kommenteerinud.

Kuigi näeme, et vastajate hinnangul on ligipääs suhteliselt väike, väidab enamus siiski, et nad on rahul sellega, mida klass postitab. Kõige rohkem ollakse oma klassi esindatusega rahul 11.c klassis, kus 93% vastanutest leidis, et nende klass on hästi esindatud. Teisel kohal oli aga minu enda klass 11.d, kus 90% inimestest ütles, et Instagram annab neist hea ülevaate. Kolmandal kohal on 12.a klass 87,5 protsendiga. Kokku on 72,4% vastanutest öelnud, et nende klassi Instagram esindab neid kui klassi, ehk üldiselt see terav probleem ei ole.

Kõige vähem rahul on enda klassi Instagramiga praegune 12.c klass: ainult 23,5% vastanutest ütles, et nende Instagrami konto esindab neid. Rahulolematuselt teine on 12.d klass, kus vaid pooled vastanutest arvasid, et neid esindatakse hästi. Kolmandal kohal on aga 10.e klass, kus 63% vastanutest olid kontoga rahul.

Nagu küsitlusest selgus, on Instagramis oma klassi esindatusega kõige vähem rahul 12.c klass. Vastajate sõnul haldavad kontot ainult neli inimest ja ligipääsu teistele ei anta. Üks vastaja tõi isegi välja, et konto haldajad on kustutanud varasemaid postitusi, mille olid teinud teised haldajad. Väidetavalt on praegused postitajad eelmiseid haldajaid välja tõrjunud ning teinud kindlaks, et nad enam tagasi ei pääseks. Siiski ei ole 12.c ainus klass, kus selline probleem esineb.

Vastajad on välja toonud ka, et 11.b klassi Instagramiga pole olukord sugugi nii kena. Nende sõnul on konto sattunud ühe kindla tüdrukute grupi kätte. Paljud nõustusid, et praegu valitseb seal tõeline diktatuur. Vastanud on selle kukutamiseks väidetavalt valmis kas või läbi verise sõja minema. Huvitav, miks seda siis juba kukutatud ei ole?

Ka kümnendike seas leidub klasse, kellele ei meeldi see, mis satub Instagrami kontole. Näiteks 10.e tõi välja sellise asjaolu: „Meile ei meeldi, et ei arutata selle üle, mida postitatakse klassi Instagrami kontole." Peamise põhjusena tõsteti esile, et postitustesse satuvad ainult kindlad näod. Ühtlasi tuli välja, et parool on tervele klassile kättesaadav. Miks mitte ise paremaid asju postitada?

10.a klass, kelle konto üle on arutletud Treffipihis kõige rohkem, ei ole ka ise olukorraga päris rahul. Nad olid solvunud ka minu küsimustiku peale. Väidetavalt on vastusevariant „vihakommentaar" vihje nende klassile. Selle peale ütlen ma tavaliselt „*Qui se excusat, accusat*" ehk „Kes end vabandab, see end süüdistab". Kui vaadata ka teisi vastuseid, oli klass jagunenud pooleks. Ühed arvasid, et kõik on korras ja tore, teised seevastu, et nende kontol korraldatakse lollusi. Ühes olid aga kõik kindlad: seal postitavad kõige aktiivsemad klassikaaslased.

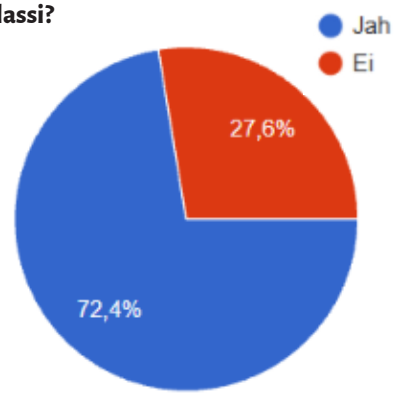
Nagu näha, ei ole ühegi lennu klassikontod ideaalsed. Leidub erinevaid klasse ja erinevaid arvamusi, kuid kõik lennud nõustusid ühes küsimuses: neile ei meeldi tsensuur. Nad tahavad postitada vabalt, ilma üksteise vastu viha kandmata.

Mina ütlen ainult üht… Elagem sõbralikult

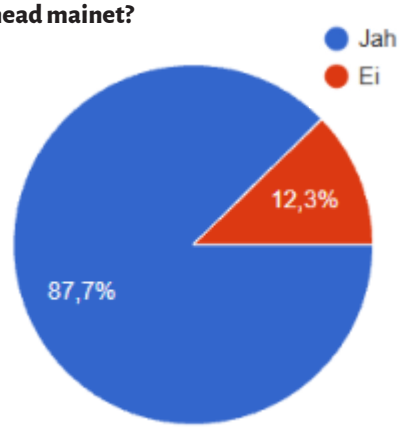
Kas tervel klassil on olemas klassiinstale ligipääs?

Kas teie klassiinsta esindab teid kui klassi?

Kas klassiinstad peaksid hoidma kooli head mainet?

Õpetajate kultuurisoovitused

KRISTEL VESKE, D24

Karin Soodla

Filmisoovitus: „Bugonia" (2025), režissöör Yorgos Lanthimos

Viimase aja filmielamustest tuleb meelde „Bugonia" Emma Stone'iga peaosas. Mulle, kes ma pole üldse ei komöödia- ega ulmefilmihuviline, soovitas seda kolleeg Poska koolist. Õpilastele võiks see meeldida, kui nad otsivad ehedaid emotsioone, grammikest absurdi ja huumorit ning – üllatust.

Teatrisoovitus: „Elleni sekund" Vanemuises, lavastaja Kaili Viidas

See on ühelt poolt väga soe ja südamlik lugu, teisalt näitab dilemmasid naise elus, balansi otsimist eneseteostuse, armastuse ja pere vahel. Saab naerda ja saab nutta, nagu ütleks Vooremäe Kiviräha romaanist "Maailma otsas. Pildikesi heade inimeste elust". Ellen Niidu eluloole lisaks annab lavastus laiema kirjandusloolise tausta, nii et silmaringi laiendab ka.

Tiina Pluum

Filmisoovitused: Elektriteatris linastunud väärtfilmid

Tartlastel on väga vedanud, et neil on Elektriteater (nüüd suisa kahe saaliga), st nende valikuid on lihtne usaldada. 2026. aasta alguses Elektriteatris vaadatud filmides (E. Bergeri „Konklaav", J. Trieri „Sentimentaalne väärtus", N. Baumbachi „Frances Ha") pole teemad lihtsad ega tegelased täiuslikud, ometi on neis ruumi headusele, seega soovitan.

Raamatusoovitus: „Frankenstein" (2024), Sveta Grigorjeva

Ilukirjanduses puutus mind eriti S. Grigorjeva luulekogu „Frankenstein" : karm, aus ja samas väga hooliv pilk tänapäeva inimesele ja ühiskonnale. Täpne ja tabav sõna(kujund) mõjub. Soovitan lugeda eesti luulet.

Kristiina Punga

Ilukirjanduse soovitus: „Vanem. Paksem. Tigedam" (2013), Rein Raud

Raamat koosneb väikestest hõrkudest etüüdidest, igaüks paneb mõnusalt proovile, kas õnnestub loo ivale pihta saada.

Ajalooraamatu soovitus: „Pintsliga tõmmatud rahvas" (2023), Aavo Kokk ja Andres Eilart

Eesti ajaloo märgilised hetked sõnas ja pildis, aga klassikalise ja krutskiga lähenemise mõnusas sümbioosis. Sobib eriti hästi just sellesse hetke, kui pikka teksti ei jaksa süveneda, aga tühise sisuga ei taha ka leppida.

Filmisoovitus: loodusfilm „Kriimsilm, karuott ja rebane" (2025), Riho Västrik

Sõnadeta, aga tegelikult räägib palju. Loomadest, aga tegelikult inimestest. Näitab lihtsalt olemist, aga tegelikult muudkui edasiliikumist. Oluline kaasamõtlemise film.

Näitusesoovitus: Eesti Rahva Muuseumi eesti ajaloo püsinäituse kõige väiksemas saalis teemanäitus „Aja jälg eesti vaibal". Annab võimaluse süveneda igasse teksti ja loob niiviisi tervikliku näituse vaatamise kogemuse. Erilise väega eesti lugude saal, mis on palju suuremat tähelepanu väärt!

Aare Ristikivi

Soovitan tutvuda klassikaga – lihtsalt sellepärast, et noort kultuuri tunnete teie minust paremini.

Filmisoovitus: „The Wall" (1982), režissöör Alan Parker

Pink Floyd ja nende film „The Wall" on minu arust siiani üks visuaalselt mõjusamaid jutustusi sellest, kuidas me oleme jõudnud siia, kus me oleme, ja muidugi kõnetab mind see muusika, vähemalt ühte lugu teate ilmselt teie ka.

Raamatusoovitus: „Inimese teekond" (1972), Karl Ristikivi

Karl Ristikivi luulekogu „Inimese teekond" võib avada ükskõik kuskohast ja sa leiad pärli, ilusa ja valusa. Ta kirjutas vaid ühe luulekogu. Sest rohkem polnud vaja. Kõik sai öeldud.

Meenutusi sügispiknikult...

Fotod: Miriam Märtin

MINEVIK ON MEIE KÄTES

ESTONI
Judo

